



سازمان راه‌اندازی و حمل و نقل جاده‌ای



وزارت راه و شهرسازی

سالنامه آماری

سازمان راه‌اندازی و حمل و نقل جاده‌ای

۱۳۹۶

بعضی از اصطلاحات و علائم بکار رفته در این نشریه

(.) رقم مساوی صفر است، در ستون سهم‌ها نیز به علت گرد شدن ارقام ممکن

است رقم مساوی صفر درج شده باشد.

(-) آمار وجود ندارد. (آمار در دسترس نیست یا جامعه آماری وجود ندارد)

توضیح: اختلاف در سر جمع‌ها به علت گرد کردن ارقام می‌باشد.

نام گزارش: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای در سال

۱۳۹۶

تاریخ انتشار: تیر ماه ۱۳۹۷

ویرایش: اول

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

تهیه‌کننده: معاونت برنامه‌ریزی - دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات

نشانی: خیابان فلسطین شمالی - خیابان دمشق - ساختمان شماره ۱۷ -

طبقه ۶

تلفن تماس: ۸۸۸۹۰۴۳۶۳ و ۸۸۸۹۰۸۳۰ فاکس: ۸۸۸۹۸۳۹۴

E_mail: fanavari@rmto.ir

Website: www.rmto.ir

پیشگفتار

یکی از شاخص‌های اصلی توسعه اقتصادی کشورها رشد و توسعه صنعت حمل‌ونقل می‌باشد. تحولات شگرف دنیای امروز با استفاده از دانش فنی، تکنولوژی و فناوری‌های جدید و پیشرفته برای توسعه پایدار در تمام ابعاد و زمینه‌های زندگی بشری از جمله صنعت حمل‌ونقل حرکت‌های تازه‌ای را به ارمغان آورده و در این راستا اقدامات نوینی قابل مشاهده است.

حمل‌ونقل جاده‌ای ما بیشترین حمل کالا و جابجایی مسافر را بردوش دارد. کارنامه سالانه‌اش جابه‌جایی در حدود یک میلیارد و هشتصد میلیون نفر مسافر و نیم میلیون تن بار داخلی در کشور با پهنای ۱,۶۵ میلیون کیلومترمربع با طول راهی بیش از ۲۱۶ هزار کیلومتر است.

در سالهای اخیر در کنار تلاش‌های دامنه‌داری که برای حل مشکلات و تنگناهای بخش راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای صورت گرفت، این توفیق به دست آمد که با برنامه‌ریزی و پیگیری جدی، برخی از خلاءهای ساختاری و سازمانی که نبود آنها موجبات اتلاف سرمایه‌های ملی، ناهمگونی و نقصان در خدمات این بخش و در نتیجه کاهش رضایتمندی کاربران می‌شد، اقداماتی انجام شود که از جمله آنها می‌توان به پیگیری تداوم پرداخت ۵۰ درصد حق بیمه سهم دولت و عدم قطع خدمات و پوشش بیمه ای، همچنین استفاده از دفترچه درمانی در معاینات ادواری رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری، راه اندازی سامانه ۳۰۰۰۱۴۱ در خصوص دریافت و رسیدگی به شکایات رانندگان، تقویت بازارگاههای الکترونیکی حمل کالا و تهیه ضوابط مربوط به بازارگاههای فروش اینترنتی بلیط مسافری، تقویت طرح نوبت‌دهی مجازی در پایانه‌های بار مهم کشور، ادامه طرح نوسازی ناوگان، اصلاحیه دستورالعمل شناورسازی نرخ بلیت حمل و نقل عمومی جاده‌ای مسافر، توسعه سامانه‌های پرداخت الکترونیکی و سامانه‌های اطلاع‌رسانی و خدمات الکترونیکی برخط، رسیدگی به وضعیت سوخت مصرفی ناوگان جاده‌ای و اصلاح قوانین و مقررات جاده‌ای در بخش‌های مختلف در راستای اقتصاد مقاومتی و توسعه و بهبود اشاره کرد.

نقش روزافزون آمار و اطلاعات نیز در عصر اطلاعات به قدری بدیهی است که نظام آماری کشورها و حجم و کیفیت بانک‌های اطلاعاتی آنها نه تنها یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه‌یافتگی کشورها به شمار می‌رود، بلکه متقابلاً نیز سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها، بدون در اختیار داشتن آمار کافی، صحیح و دقیق و به‌هنگام، ممکن نیست.

سالنامه حاضر با همفکری و همکاری کلیه همکاران محترم سازمان و با مسئولیت حوزه معاونت برنامه‌ریزی تدوین و منتشر شده است. در این جا فرصت را مغتنم شمرده و از یکایک عزیزانی که در اقصی نقاط کشور برای اعتلای صنعت حمل‌ونقل تلاش می‌کنند، سپاسگزاری می‌گردد.

عبداله‌اشم حسن نیا

معاون وزیر و رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای

فهرست مندرجات	
صفحه	عنوان
	مقدمه
	معرفی سازمان
	خلاصه آمارهای راهداری و حمل و نقل جاده‌ای در نگاه مدیریتی
فصل اول: شبکه راهها و تأسیسات آن	
	شبکه راهها
	پایانه‌ها و مجتمع‌های خدماتی - رفاهی
فصل دوم: حمل و نقل کالا	
	میزان حمل کالا
	سفر کامیون‌های حامل کالا
	شاخص‌های عملکردی حمل و نقل کالا
	ترکیب ناوگان باری
	مشخصات رانندگان باری
	ترکیب شرکت‌های حمل و نقل کالا
فصل سوم: حمل و نقل مسافر	
	جابجایی مسافر با سفرهای عمومی
	سفر وسایل نقلیه عمومی مسافری حامل مسافر
	شاخص‌های عملکردی حمل و نقل مسافر
	ترکیب ناوگان مسافری
	مشخصات رانندگان مسافری
	ترکیب شرکت‌های حمل و نقل مسافر
فصل چهارم: حمل و نقل بین‌المللی	
	واردات، صادرات و ترانزیت جاده‌ای کالا
	تردد کامیون‌های حامل کالا از مرزهای جاده‌ای
	تردد وسایل نقلیه مسافری حامل مسافر از مرزهای جاده‌ای
	شاخص‌های عملکردی حمل و نقل بین‌المللی
	ترکیب شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی
فصل پنجم: راهداری و ایمنی	
	تأسیسات و تجهیزات جاده‌ای
	تصادفات و تخلفات
	ایمن سازی راهها
فصل ششم: برنامه‌ریزی و حمل و نقل هوشمند	
	آموزش بخش حمل و نقل
	سامانه حمل و نقل هوشمند (ITS)
	خلاصه آمارهای استانی
	تعاریف و مفاهیم

فهرست جداول	
صفحه	عنوان
فصل اول: شبکه راهها و تأسیسات آن	
	بخش اول - شبکه راهها
	۱-۱-۱- طول راههای تحت حوزه استحفاظی وزارت راه وشهرسازی
	۲-۱-۱- طول راههای روستایی تحت حوزه استحفاظی وزارت راه وشهرسازی
	۳-۱-۱- طول راههای شریانی و ترانزیتی کشور تحت حوزه استحفاظی وزارت راه وشهرسازی
	۴-۱-۱- مشخصات تونل‌های در حال بهره‌برداری در جاده‌های کشور
	۵-۱-۱- تعداد پل‌های موجود در جاده‌های کشور
	بخش دوم - پایانه‌ها و مجتمع‌های خدماتی - رفاهی
	۱-۲-۱- وضعیت پایانه‌های کالا
	۲-۲-۱- وضعیت پایانه‌های مرزی
	۳-۲-۱- تعداد پایانه‌های مسافری
	۴-۲-۱- تعداد مجتمع‌های خدماتی - رفاهی بین‌راهی و تیرپارک‌های در حال بهره‌برداری
فصل دوم: حمل‌ونقل کالا	
	بخش اول - میزان حمل کالا
	۱-۱-۲- میزان کالای حمل شده بر حسب درون و برون استانی
	۲-۱-۲- میزان کالای حمل شده بر حسب استان مبدأ و گروه کالا
	۳-۱-۲- میزان کالای حمل شده بر حسب استان مبدأ و ماههای سال
	۴-۱-۲- میزان کالای حمل شده بر حسب استان مبدأ و مقصد
	۵-۱-۲- میزان کالای حمل شده بر حسب استان مبدأ و انواع بارگیر
	۶-۱-۲- میزان کالای حمل شده بر حسب انواع کالای موجود در سطح کشور
	بخش دوم - سفر کامیون‌های حامل کالا
	۱-۲-۲- تعداد سفر کامیون بر حسب درون و برون استانی
	۲-۲-۲- تعداد سفر کامیون بر حسب استان مبدأ و ماههای سال
	۳-۲-۲- تعداد سفر کامیون بر حسب استان مبدأ و مقصد
	۴-۲-۲- تعداد سفر کامیون بر حسب استان مبدأ و انواع بارگیر
	بخش سوم - شاخص‌های عملکردی حمل‌ونقل کالا
	۱-۳-۲- شاخص‌های حمل‌ونقل کالا در بخش‌های مختلف
	۲-۳-۲- میزان تن - کیلومتر کالای حمل شده بر حسب استان مبدأ و ماههای سال
	۳-۳-۲- متوسط وزن محموله در هر سفر بر حسب استان مبدأ و انواع بارگیر
	۴-۳-۲- متوسط تن - کیلومتر کالای حمل شده در هر سفر بر حسب استان مبدأ و انواع بارگیر
	۵-۳-۲- متوسط مسافت طی شده در هر سفر بر حسب استان مبدأ و انواع بارگیر
	۶-۳-۲- میانگین کرایه هر تن-کیلومتر کالای حمل شده بر حسب استان مبدأ و انواع بارگیر
	بخش چهارم - ترکیب ناوگان باری
	۱-۴-۲- تعداد وسایل نقلیه عمومی باری بر حسب نحوه مالکیت وسیله
	۲-۴-۲- تعداد وسایل نقلیه عمومی باری بر حسب نوع و عمر وسیله
	۳-۴-۲- تعداد وسایل نقلیه عمومی باری بر حسب انواع بارگیر
	۴-۴-۲- تعداد وسایل نقلیه عمومی باری بر حسب محل شناسایی وسیله

فهرست جداول

صفحه	عنوان
	۲-۴-۵- تعداد وسایل نقلیه عمومی باری بر حسب انواع بارگیر و عمر وسیله
	۲-۴-۶- تعداد بارگیرهای شماره شده به تفکیک نوع بارگیر
	بخش پنجم - مشخصات رانندگان باری
	۲-۵-۱- رانندگان وسایل نقلیه باری جاده‌ای بر حسب گروههای سنی
	۲-۵-۲- رانندگان وسایل نقلیه باری جاده‌ای بر حسب میزان تحصیلات
	۲-۵-۳- رانندگان وسایل نقلیه باری جاده‌ای بر حسب سابقه کار رانندگی
	۲-۵-۴- رانندگان وسایل نقلیه باری جاده‌ای بر حسب وضعیت تأهل و افراد تحت تکفل
	۲-۵-۵- رانندگان وسایل نقلیه باری بر حسب وضعیت مالکیت و گروههای سنی
	۲-۵-۶- رانندگان وسایل نقلیه باری بر حسب سابقه کار رانندگی و گروههای سنی
	بخش ششم - ترکیب شرکت‌های حمل و نقل کالا
	۲-۶-۱- تعداد شرکت‌ها و موسسات فعال باری بر حسب وضعیت حقوقی و نحوه مالکیت
	فصل سوم: حمل و نقل مسافر
	بخش اول - جابجایی مسافر
	۳-۱-۱- مسافرین جابجا شده با وسایل حمل و نقل عمومی بر حسب درون و برون استانی
	۳-۱-۲- مسافرین جابجا شده بر حسب استان مبدأ و نوع وسیله
	۳-۱-۳- مسافرین جابجا شده بر حسب استان مبدأ و مقصد
	۳-۱-۴- مسافرین جابجا شده بر حسب استان مبدأ و ماههای سال
	بخش دوم - سفر وسایل نقلیه عمومی مسافری حامل مسافر
	۳-۲-۱- تعداد سفر مسافری بر حسب درون و برون استانی
	۳-۲-۲- تعداد سفر مسافری بر حسب استان مبدأ و نوع وسیله
	۳-۲-۳- تعداد سفر مسافری بر حسب استان مبدأ و مقصد
	۳-۲-۴- تعداد سفر مسافری بر حسب استان مبدأ و ماههای سال
	بخش سوم - شاخص‌های عملکردی حمل و نقل مسافر
	۳-۳-۱- شاخص‌های حمل و نقل مسافر در بخش‌های مختلف
	۳-۳-۲- میزان نفر - کیلومتر مسافر جابجا شده بر حسب استان مبدأ و ماههای سال
	۳-۳-۳- متوسط نفر - کیلومتر مسافر جابجا شده در هر سفر بر حسب استان مبدأ و نوع وسیله
	۳-۳-۴- متوسط مسافت طی شده در هر سفر بر حسب استان مبدأ و نوع وسیله
	۳-۳-۵- متوسط تعداد مسافر در هر سفر بر حسب استان مبدأ و نوع وسیله
	بخش چهارم - ترکیب ناوگان مسافری
	۳-۴-۱- تعداد وسایل نقلیه عمومی مسافری بر حسب نوع و نحوه مالکیت وسیله
	۳-۴-۲- تعداد وسایل نقلیه عمومی مسافری بر حسب نوع و عمر وسیله
	۳-۴-۳- تعداد وسایل نقلیه عمومی مسافری بر حسب محل شناسایی وسیله
	۳-۴-۴- تعداد وسایل نقلیه عمومی مسافری بر حسب کشور سازنده وسیله
	بخش پنجم - مشخصات رانندگان مسافری
	۳-۵-۱- رانندگان وسایل نقلیه مسافری جاده‌ای بر حسب گروههای سنی
	۳-۵-۲- رانندگان وسایل نقلیه مسافری جاده‌ای بر حسب میزان تحصیلات

فهرست جداول

عنوان	صفحه
۳-۵-۳- رانندگان وسایل نقلیه مسافری جاده‌ای بر حسب سابقه کار رانندگی	
۳-۵-۴- رانندگان وسایل نقلیه مسافری جاده‌ای بر حسب وضعیت تأهل و افراد تحت تکفل	
۳-۵-۵- رانندگان وسایل نقلیه مسافری جاده‌ای بر حسب وضعیت مالکیت و گروه‌های سنی	
۳-۵-۶- رانندگان وسایل نقلیه مسافری جاده‌ای بر حسب سابقه کار رانندگی و گروه‌های سنی	
بخش ششم - ترکیب شرکت‌های حمل و نقل مسافر	
۳-۶-۱- تعداد شرکت‌ها و مؤسسات فعال مسافری بر حسب وضعیت حقوقی و نحوه مالکیت	
۳-۶-۲- تعداد شرکت‌ها و مؤسسات فعال مسافری بر حسب نوع فعالیت	
فصل چهارم: حمل و نقل بین‌المللی	
بخش اول - واردات ، صادرات و ترانزیت جاده‌ای کالا	
۴-۱-۱- میزان واردات و صادرات کالا بر حسب نوع عبور	
۴-۱-۲- میزان ترانزیت کالاهای نفتی و غیر نفتی بر حسب نوع عبور	
۴-۱-۳- میزان کالای ترانزیت شده بر حسب مرز ورودی و مرز خروجی	
۴-۱-۴- میزان کالای ترانزیت شده بر حسب کالاهای عمده عبوری	
۴-۱-۵- میزان کالای ترانزیت شده بر حسب مرز ورودی و ماههای سال	
۴-۱-۶- تعداد سفر کامیون حامل کالاهای ترانزیت ورودی بر حسب ملیت کامیون و نوع عبور	
۴-۱-۷- میزان کالای ترانزیت ورودی بر حسب ملیت کامیون و نوع عبور	
بخش دوم - تردد کامیون‌های حامل کالا از مرزهای جاده‌ای	
۴-۲-۱- تردد کامیون‌های حامل کالای وارداتی و صادراتی	
۴-۲-۲- تردد کامیون‌های حامل کالای وارداتی و صادراتی بر حسب ماههای سال	
۴-۲-۳- تعداد سفر کامیون حامل کالای وارداتی بر حسب ملیت کامیون و مرز ورودی	
۴-۲-۴- میزان کالای وارداتی بر حسب ملیت کامیون و مرز ورودی	
۴-۲-۵- میزان کالای وارداتی بر حسب مرز ورودی و ماههای سال	
۴-۲-۶- تعداد سفر کامیون حامل کالای صادراتی بر حسب ملیت کامیون و مرز خروجی	
۴-۲-۷- میزان کالای صادراتی بر حسب ملیت کامیون و مرز خروجی	
۴-۲-۸- میزان کالای صادراتی بر حسب مرز خروجی و ماههای سال	
بخش سوم - تردد وسایل نقلیه مسافری حامل مسافر از مرزهای جاده‌ای	
۴-۳-۱- کل مسافری عبوری بر حسب مرز و ملیت مسافر	
۴-۳-۲- تعداد سفر و مسافر جابجا شده بر حسب مرز و نوع عبور	
۴-۳-۳- تعداد سفر و مسافر ورودی بر حسب نوع و ملیت وسیله	
۴-۳-۴- تعداد سفر و مسافر خروجی بر حسب نوع و ملیت وسیله	
۴-۳-۵- تعداد سفر و مسافر ترانزیت شده	
بخش چهارم - شاخص‌های عملکردی حمل و نقل بین‌المللی	
۴-۴-۱- سهم واردات و صادرات و متوسط کالای حمل شده	
۴-۴-۲- سهم تردد کامیون‌های ایرانی و غیر ایرانی و متوسط کالای حمل شده	
۴-۴-۳- سهم تردد وسایل نقلیه مسافری ایرانی و غیر ایرانی و متوسط مسافر جابجا شده	

فهرست جداول	
صفحه	عنوان
	۴-۴-۴- سهم تردد وسایل نقلیه مسافری و تعداد مسافران آن
	۴-۴-۵- تن - کیلومتر کالای ترانزیت شده بر حسب ماههای سال
	بخش پنجم - ترکیب شرکت های حمل و نقل بین المللی
	۴-۵-۱- تعداد کل شرکت های حمل و نقل بین المللی باری و مسافری
فصل پنجم: راهداری و ایمنی	
	بخش اول - تأسیسات و تجهیزات جاده ای
	۵-۱-۱- تعداد پاسگاههای پلیس راه در سطح کشور
	۵-۱-۲- تعداد راهدارخانه های فعال در جاده های کشور
	۵-۱-۳- تعداد ماشین آلات و تجهیزات راهداری در سطح کشور
	۵-۱-۴- تعداد مراکز معاینه فنی مکانیزه خودروهای سنگین فعال
	بخش دوم - تصادفات و تخلفات
	۵-۲-۱- تعداد تصادفات، متوفیات و مصدومین در سطح کشور
	۵-۲-۲- تعداد متوفیات ناشی از تصادفات رانندگی در سطح کشور
	۵-۲-۳- تعداد متوفیات ناشی از تصادفات رانندگی بر حسب ماههای سال
	۵-۲-۴- تعداد مصدومین ناشی از تصادفات رانندگی در سطح کشور
	۵-۲-۵- تعداد تخلفات و میزان اضافه بار طی شده در سطح کشور
	بخش سوم - ایمن سازی راههای برون شهری
	۵-۳-۱- تعداد نقاط پرحادثه رفع شده در جاده های کشور
	۵-۳-۲- وضعیت اجرای طرح ایمن سازی مدارس حاشیه راههای کشور
	۵-۳-۳- طول پروژه های روشنایی در حال بهره برداری براساس نوع راه در جاده های کشور
	۵-۳-۴- پروژه های روشنایی در حال بهره برداری براساس نوع پروژه در جاده های کشور
	۵-۳-۵- عملکرد اجرا و نصب تجهیزات ایمنی راهها در محورهای شریانی در سطح کشور
	۵-۳-۶- عملکرد اجرای بهسازی روکش آسفالت و عملیات حفاظتی رویه راههای شریانی کشور
	۵-۳-۷- عملکرد پخش آسفالت در جاده های کشور
فصل ششم: برنامه ریزی و حمل و نقل هوشمند	
	بخش اول - آموزش بخش حمل و نقل
	۶-۱-۱- عملکرد کل آموزش بخش حمل و نقل کشور
	بخش دوم - سامانه حمل و نقل هوشمند
	۶-۲-۱- محورهای مجهز به دستگاههای تردد شمار برخط و WIM و VMS در سطح کشور
	۶-۲-۲- تعداد دوربین های نظارت تصویری و کنترل سرعت در سطح کشور

مجموعه حاضر با عنوان "سالنامه آماری راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای" ۱۳۹۶ یکی از معتبرترین منابع و مأخذ آماری است که هر ساله با الگوی واحد تهیه و توسط دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات معاونت برنامه‌ریزی سازمان منتشر می‌شود و این روند از سال ۱۳۷۵ تاکنون ادامه داشته است.

سالنامه آماری با ارائه تصویری از آمار و اطلاعات اساسی در بخش‌های مختلف حمل‌ونقل توانسته است بسیاری از نیازهای آماری مدیران، برنامه‌ریزان و پژوهشگران را تامین نماید و به همین مناسبت جایگاه ویژه‌ای را در میان نشریات آماری به خود اختصاص داده است.

این مجموعه در ۶ فصل در زمینه‌های امور فنی و زیربنایی، حمل‌ونقل کالا، حمل‌ونقل مسافر، حمل‌ونقل بین‌المللی، ایمنی و ترافیک و برنامه‌ریزی و حمل‌ونقل هوشمند تنظیم گردیده است و صفحات پایانی به خلاصه آمارهای استانی و همچنین تعاریف و مفاهیم به منظور کسب اطلاعات استفاده‌کنندگان اختصاص یافته است.

ضمن ارج نهادن به همکاری ثمربخش همه مدیران و کارشناسان استانی و ستادی در تامین اطلاعات آماری این مجموعه، توجه همه عزیزان را برای سال‌های آتی به این نکته جلب می‌نماید که ارسال سریع و به‌موقع اطلاعات موجب انتشار به‌موقع سالنامه می‌گردد و هرگونه تاخیر یا عدم ارسال آمار موردنیاز، انتشار سالنامه را با تاخیر مواجه خواهد ساخت.

دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات

معرفی سازمان

تاریخچه سازمان

آغاز تحولات ساختاری حمل و نقل کشور به حدود یک صد سال قبل برمی گردد. فرمان امیر کبیر در سال ۱۲۷۷ (ه.ش) برای ایجاد بحریه نظامی، سرآغاز سازماندهی حمل و نقل کشور بوده است. با بررسی سوابق تاریخی مشخص می شود که نخستین بار در سال ۱۲۸۵ (ه.ش) اداره طرق و شوارع تأسیس گردیده است. در سال ۱۳۰۱ (ه.ش) اداره کل طرق و شوارع در وزارت فلاحت و تجارت و فواید عامه تشکیل می شود که از آن می توان به عنوان نخستین ساختار سازمانی این بخش در کشور نام برد.

در سال ۱۳۰۹ امور مربوط به راه از وزارت ... فواید عامه جدا شده و وزارت طرق و شوارع تأسیس می گردد. در ادامه همین روند و با توجه به وابستگی شدید نهادهای اقتصادی، صنعتی و کشاورزی کشور به راه و نیاز به راه های اتومبیل رو، و در نتیجه، نیاز به یک سازمان جدید، در سال ۱۳۱۵ وزارت راه با هدف تامین راه های ارتباطی کشور تشکیل می شود.

در سال های ۱۳۴۵ و ۱۳۴۷ مجدداً تغییرات عمده ای در سازمان و تشکیلات وزارت راه به وجود آمد. در سال ۱۳۵۱ وزارت راه، تشکیلات منسجم تری یافت. در این زمان سازمان های وابسته به وزارت راه، شامل راه آهن دولتی ایران، هواپیمایی کل کشور و مرکز هواشناسی بودند.

اساسی ترین تغییر تشکیلاتی با تصویب قانون تغییر نام وزارت راه و ترابری در سال ۱۳۵۳ به وقوع پیوست. براساس این قانون وظایف جامع تر و گسترده تر بر عهده این سازمان نهاده شد و حمل و نقل به عنوان رکن اساسی در وظایف وزارت راه و ترابری محسوب گردید. سازمان بنادر و کشتیرانی نیز به این وزارتخانه انتقال یافت و آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک نیز به سبب ارتباط وظیفه با وزارت راه و ترابری جزء سازمان های وابسته به وزارت مذکور در آمد. سپس در سال ۱۳۵۴ به سبب گسترش فعالیت راهداری در سطح استان ها، اداره کل راهداری به معاونت اجرایی و راهداری تغییر شکل یافته و ادارات کل فنی به منظور پشتیبانی فنی و عملیاتی استان ها در این حوزه ایجاد شدند.

در سال ۱۳۶۱ ادارات کل راه و ترابری استان ها در مجموعه حوزه معاونت پارلمانی و برنامه ریزی قرار می گیرند و با اصلاح عنوان معاونت راهداری به معاونت راهداری و هماهنگی امور استان ها به

این معاونت ملحق می‌شوند. در همین سال عمده‌ترین تحول در ارتباط با حمل‌ونقل جاده‌ای، در تشکیلات مصوب با ایجاد یک شاخه معاونت در ستاد، تحت عنوان معاونت حمل‌ونقل جاده‌ای صورت می‌پذیرد. ساختار تشکیلاتی مذکور قریب ۱۰ سال ملاک عمل می‌ماند.

در سال ۱۳۷۱ و در اجرای قانون تعدیل نیروی انسانی دستگاه‌های دولتی، تشکیلات وزارت راه‌وترابری مورد بازنگری قرار گرفت. در این بازنگری معاونت‌های حقوقی و برنامه‌ریزی و ساختمان و توسعه راه‌آهن رسماً سازماندهی و دارای تشکیلات تفصیلی گردیدند. همچنین با تصویب قانون تاسیس شرکت سهامی تامین ماشین‌آلات و تجهیزات راهداری و راهسازی، اداره کل تامین ماشین‌آلات منحل و جهت انجام بررسی‌های کارشناسی لازم، اداره کل مطالعات و بررسی‌های فنی ماشین‌آلات ایجاد شد.

در تاریخ ۱۳۷۳/۰۸/۰۳، در پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی اداری کشور، بنابه پیشنهاد مشترک وزارت راه‌وترابری و سازمان امور اداری و استخدامی کشور با جدایی وظایف حمل‌ونقل جاده‌ای از پیکر وزارت متبوع و ادغام آن در شرکت سهامی خاص پایانه‌های عمومی وسایل نقلیه باربری، سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌های کشور تاسیس شد.

براین اساس، مجموعه وظایف و پست‌های سازمانی این بخش از تشکیلات حوزه ستادی و ادارات کل راه‌وترابری استان‌ها حذف گردید. به دنبال این جابه‌جایی و به دلیل ارتباط وظیفه‌ای سه واحد دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترابری کشور، اداره کل وصول عوارض اتوبان‌ها و دفتر هماهنگی ترابری نیز به سازمان مزبور انتقال یافتند.

گرچه مصوبه شورای عالی اداری در خصوص تاسیس سازمان به اواخر دوره برنامه اول توسعه برمی‌گردد، لیکن عملاً تغییرات در دوره برنامه دوم توسعه به‌انجام رسید. معاونت حمل‌ونقل در آخرین وضعیت سازمانی خود به‌عنوان یکی از ۹ معاونت وزارت راه‌وترابری دارای چهار دفتر به نام‌های: استاندارد تدوین و مقررات، برنامه‌ریزی و آمار حمل‌ونقل، هماهنگی ترابری و امور حمل‌ونقل بین‌المللی و چهار اداره کل به نام‌های: ترافیک، امور مسافری، حمل‌ونقل بار و پشتیبانی امور حمل‌ونقل و یک دبیرخانه به‌نام شورای عالی ترابری بود. اولین نمودار تشکیلاتی سازمان که تقریباً بدون هیچ تغییراتی تا زمان ادغام معاونت راهداری پابرجا ماند شامل حوزه ریاست با سه دفتر، یک مدیریت و یک دبیرخانه، سه معاونت با هشت دفتر و دو اداره کل در ستاد و واحدهای

استانی به تعداد استان‌ها بود. واحدهای استانی نیز با دو سطح اداره کل و مدیریت متناسب با وضعیت فعالیت و شرایط هر استان تعیین گردیدند.

سازمان در بدو تاسیس دارای دو شرکت وابسته به نام‌های شرکت حمل و نقل جمهوری اسلامی ایران و شرکت حمل و نقل بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران بود. در سال ۸۱ طبق مصوبه شورای عالی اداری، شرکت حمل و نقل جمهوری اسلامی ایران از سازمان منتزع و به شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران وابسته گردید و براساس مصوبه هیات وزیران در سال ۸۲ انجام امور مربوط به واگذاری شرکت حمل و نقل بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران نیز به سازمان ابلاغ گردیده است.

همچنین در سال ۱۳۷۶ به پیشنهاد وزارت راه و ترابری و سازمان امور اداری و استخدامی کشور به منظور انطباق عنوان سازمان با وظایف و مأموریت‌های آن و نیز در راستای هماهنگی با سازمان‌های مشابه بین‌المللی، عنوان سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور به سازمان حمل و نقل جاده‌ای و پایانه‌ها تغییر یافت.

در آخرین تغییر تشکیلاتی، طی مصوبه شماره ۱۹۰۱/۷۴۰۲۲ مورخ ۸۲/۰۴/۲۲ شورای عالی اداری کلیه وظایف، نیروی انسانی، تجهیزات، تعهدات و اعتبارات معاونت راهداری وزارت راه و ترابری به سازمان حمل و نقل جاده‌ای و پایانه‌ها منتقل و معاونت مذکور از تشکیلات وزارت راه و ترابری حذف شد. طبق بند ۵ مصوبه مذکور، وظایف و اداره امور دبیرخانه شورای عالی ترابری کشور از سازمان حمل و نقل جاده‌ای و پایانه‌ها منتزع و به وزارت راه و ترابری منتقل گردید و عنوان سازمان به سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای تغییر نام یافت.

به‌رغم تشکیل این سازمان، ۹ سال طول کشید تا تشکیلات رسمی آن مراحل استصوابی خود را طی کند. در تاریخ ۹۱/۳/۱۷ نمودار کلان مصوب سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای مشتمل بر چهار معاونت، یک مرکز، سه اداره کل، پانزده دفتر و سی و یک واحد استانی به صورت رسمی ابلاغ گردید و بر اساس آن هویت تشکیلاتی مصوبه ادغام معاونت راهداری در سازمان حمل و نقل جاده‌ای و پایانه‌های شورای عالی اداری مشخص گردید.

